Міністерство освіти і науки України
Міжрегіональна Академія управління персоналом
Придніпровський інститут ПрАТ "ВНЗ "МАУП", (м. Кременчук)
Університет економіки (м. Бидгощ, Польща)
Ґданська політехніка (Politechnika Gdańska) (Ґданськ, Польща)
Вища школа внутрішньої безпеки (м. Лодзь, Польща)
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
Криворізький національний університет

II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Матеріали конференції

22 лютого 2024 р.

Кременчук
2024

УДК 332.1(477)(082)
А43

Організаційний комітет конференції:

Михайло Гончаренко (голова), д-р екон. наук, доц., віцепрезидент МАУП (м. Київ)
Вадим Татарінов (заступник голови), канд. екон. наук, директор Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Сергій Храпатий, д-р фіз.-мат. наук, проф., віцепрезидент МАУП (м. Київ)
Ірина Капеліста, канд. наук з держ. упр., директор Центру організації наукової роботи та інновацій в освітньому процесі МАУП (м. Київ)
Izabela Balynska, Dr., Professor, Vice-Rector for Didactics, University of Internal Security (WSBW) of Łódź
Iryna Klimkova, Dr., Professor, Vice-Rector for Foreign Studies and International Cooperation, University of Internal Security (WSBW) of Łódź
Marzena Sobczak-Michałowska, Dr., Professor, Vice-Rector for International Relations, University of Economy (WSG) of Bydgoszcz
Svitlana Kashuba, Dr, Professor, Director of the European Institute, University of Economy (WSG) of Bydgoszcz
Цезар Марконетті, проф. статистики, Університет Буенос-Айреса (м. Буенос-Айрес, Аргентина)
Ольга Маслак, д-р екон. наук, проф., КрНУ ім. Михайла Остроградського (м. Кременчук)
Юлія Заволока, канд. екон. наук, доц., заступник директора із забезпечення якості освітнього процесу та наукової діяльності, доц. кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Аліна Єфременко, канд. екон. наук, доц., завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Юлія Малашенко, канд. екон. наук, доц. кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Валентин Гноєвий, канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри економічного проєктування та маркетингу Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Лариса Олексієнко, канд. пед. наук, завідувач кафедри соціальної роботи та мовної підготовки Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Євген Афанасьєв, д-р екон. наук, проф., проф. кафедри менеджменту і адміністрування Криворізького національного університету (м. Кривий Ріг)

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

А43 **Актуальні проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку регіону в умовах сучасних глобальних викликів:** матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Кременчук, Придніпровський інститут МАУП, 22 лютого 2024 р.) / за заг. ред. В. В. Татарінова. 2024. 423 с. : іл. Бібліогр. у кінці ст.

До збірника включено тези доповідей учасників, які досліджують актуальні проблеми економічного, соціально-культурного, інвестиційного та інноваційного розвитку економіки регіону.

УДК 332.1(477)(082)

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2024

Д. І. КУЧЕР
Специфіка відтворення неологізмів сучасної англійської мови *200*

Р. В. ЛЕВКІНА, С. А. УРАЗГІЛЬДЯЄВ
Теоретико-методичні основи соціально-економічної взаємодії суб'єктів підприємництва *201*

Л. ЛИМАР, А. В. ЛІЩЕНКО
Теоретичні основи внутрішнього контролю фінансових результатів підприємства *203*

В. В. ЛИННИК
Міжнародний захист прав біженців *205*

Ю. В. ЛИТВИН
Інноваційні підходи для підтримки малого та середнього бізнесу *207*

С. М. ЛИТВИНЕНКО
Вплив цифрової економіки на ринок праці *209*

М. С. ЛИТВИН
Удосконалення механізму забезпечення економічної безпеки регіонів *211*

Я. В. ЛІСНА
Завдання та функції соціального працівника у роботі з прийомними сім'ями *213*

Е. В. ЛІТВІНОВА
Сучасні тренди кадрової політики як ключовий фактор соціально-економічного розвитку організації *215*

А. В. ЛІЩЕНКО
Система забезпечення економічної безпеки підприємства *217*

Е. О. ЛОБАНОВ
Історичний розвиток та лінгвістичні особливості германських мов *218*

Г. А. ЛУКАНСЬКА
Тенденції розвитку гендерно чутливої мови у світі *220*

Г. А. ЛУКАНСЬКА, С. О. ОХРІМЧУК
Соціально-педагогічна робота з жінками — жертвами домашнього насильства — гостра необхідність суспільства *222*

В. І. ЛЯШЕНКО, С. В. ІВАНОВ, І. Ю. ПІДОРИЧЕВА
Смарт-фінанси в умовах цифровізації як драйвер повоєнного резільєнтного відновлення та розвитку підприємництва *224*

Н. В. МАГАС, О. В. КУТ
Шляхи та напрями підвищення конкурентоспроможності підприємства в сучасних умовах *228*

Ю. А. МАЛАШЕНКО, О. Ф. КРИШАН, В. Є. МАЛАШЕНКО
Методи оцінки інвестиційної привабливості підприємства *231*

П. С. МАМЕТЬЄВА
Теоретичний аналіз психологічних особливостей жінок, що пережили насилля *233*

тодів у забезпеченні власної економічної безпеки. До прикладу сюди можна віднести збирання та аналітичну обробку інформації щодо економічної ситуації, складання прогнозів розвитку економічної ситуації на макро та мікрорівнях; визначення (прогнозування) можливих загроз різних рівнів для підприємства, які можуть вплинути на його діяльність; прийняття рішень щодо недопущення або мінімізації впливу виявлених загроз; організацію діяльності щодо попередження можливих загроз; завчасне відпрацювання моделей (алгоритмів) протидії негативному впливу загрози на діяльність підприємства; проведення практичного експерименту щодо перевірки ефективності відпрацьованих моделей (алгоритмів); виявлення, аналіз і оцінка реальних загроз економічній безпеці, що виникли; ухвалення рішень і організація діяльності з реагування на загрози, що виникли; застосування відпрацьованих моделей на практиці; моніторинг та оцінка ефективності реалізації прийнятих рішень; внесення коректив у систему протидії загрозам; постійне вдосконалення системи забезпечення економічної безпеки підприємства.

Загалом з усього згаданого щодо сутності економічної безпеки, етапів її формування та особливостей, а також методів реалізації, можна винести що основними напрямами забезпечення економічної безпеки підприємства є захист прав робітників на підприємстві, охорона матеріально-фінансових ресурсів підприємства та безпека у сфері інформатизації та інтелектуальної власності підприємства на якій буде надалі зосереджена увага у розрізі обраного питання роботи, щодо безпеки підприємства в умовах цифровізації.

Джерела

1. *Каліна, І., Шуляр, Н., & Грищенко, А.* (2023). Економічні виклики діяльності підприємства під час кібератак в умовах жорсткої конкурентності. *Цифрова економіка та економічна безпека*, (9 (09), 14–20. https://doi.org/10.32782/dees.9-3
2. *Братусь Г. А., Каліна І. І., Мазур Ю. В.* Концептуалізація інноваційного розвитку національної економіки в умовах євроінтеграції. *Наукові праці МАУП*. Економічні науки. 2021. Вип. 4 (63). Київ : МАУП, 2021. С. 15–22.
3. *Червінська Л., Червінська Т., Каліна І., Коваль М.* та ін. (2023). Соціальна відповідальність бізнесу в умовах війни. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 6(53), 405–416. https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.53.2023.4187

Е. О. ЛОБАНОВ
Придніпровський інститут ПрАТ "ВНЗ "МАУП"

ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ГЕРМАНСЬКИХ МОВ

Історично, германські мови виникли зі спільної мови-основи, яка існувала за кілька сторіч до нашої ери та мусила поділитись на безліч різнома-

нітних діалектів [1, с. 6]. Ця мова найбільш відома як праіндоєвропейська. Першою диференціацією германських мов слугують дані античних авторів VI–VII століття, що розрізнили та поділили племена на вандалів, інгевонів, істевонів, герміонів, певкінів, бастарнів, та гіллевонів.

Група германських мов була поділена на три головних діалекти: східний, західний та північний. Вони визначають наскільки спорідненими є мови тієї чи іншої групи та географічну належність.

Східний діалект зник внаслідок асиміляції з сусідніми племенами. Бургундська, готська, гепідська, герульска та вандальська мови належали до цієї підгрупи.

Головними представниками сучасних мов західного діалекту є англійська, німецька та голландська мови. У середні віки ця гілка була розділена, що призвело до наявних змін у фонетиці відповідних мов. Найкращим прикладом може слугувати розподіл на високу німецьку (Hochdeutsch) та нижньонімецьку (Hochdeutsch) в сучасній німецькій мові.

До північної гілки належать датська, фарерська, ісландська, норвезька та шведська мови. Через поширеність серед скандинавських народів, мови цієї підгрупи також відомі як "нордські".

Одним з найголовніших етапів розвитку сучасних германських мов є рунічне письмо. З'явившись у I–II столітті н. е., руни виступали головним засобом комунікації між германськими племенами. Сама назва рунічного письма походить від rún, що означає таємниця або ж вирізаний знак [2].

Свою форму сучасні германські мови набули завдяки значному історичному впливу Римської ери, переважно впливом та запозиченнями літер з грецького та римського алфавітів.

Першим етапом розвитку рунічної знакової системи був Футарк (давньогерманська/давньоскандинавська) — знакова система що складалась з 24 рун, які були умовно поділені на 3 групи по 8 рун. Система отримала назву "Футарк" завдяки фонетичній комбінації перших шести рун [2].

Найбільш відомим та поширеним представником групи германських мов є англійська мова, якою спілкується понад 1 млрд людей та вона є рідною для понад 400 млн осіб. Широке використання англійської під час колоніальної політики Великої Британії значно вплинуло не тільки на поширеність англійської за межами Англії, але й на кількість запозичених слів у власне англійській мові.

Англійська мова є аналітичною. Порядок слів у реченні відіграє провідну роль і визначає відношення між різними словами. Перестановка слів у реченні може суттєво змінити та викривити його зміст [1, с. 33].

Німецька мова є другою за поширеністю, нею володіють близько 90 млн людей. У німецькій мові здебільшого використовується латинський алфавіт, але з чотирма додатковими літерами, першими трьома з яких є умлаути (або умляути): ö, ü, та ä. Четвертою літерою є ß, яка позначає звук S.

Оскільки німецька мова є синтетичною, провідну роль відіграє флексія, тому німецька мова є флективною мовою з чотирма відмінками іменників, займенників і прикметників (називний, знахідний, родовий, давальний),

сильними і слабкими дієсловами, трьома родами (чоловічий, жіночий, середній), що можуть впливати на закінчення слів.

Лексичний склад німецької мови має близько 60 % лексичної подібності до англійської мови, та близько 29 % подібності до французької мови.

Джерела

1. *Жлутенко Ю. О., Яворська Т. А.* Вступ до германського мовознавства : підручник. 2-ге вид., допов. Київ, 1978. 166 с.
2. Runic alphabets / Runs / Futhark : вебсайт. URL: https://www.omniglot.com/writing/runic.htm (дата звернення: 01.02.2024).

Науковий керівник:
Л. В. Комар, старший викладач

Г. А. ЛУКАНСЬКА
Придніпровський інститут ПрАТ "ВНЗ "МАУП"

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВОЇ МОВИ У СВІТІ

Мова, як інструмент пізнання навколишнього світу, відображає різноманітні процеси, що мають місце на певному етапі розвитку суспільства. Змінюються погляди, цінності та переконання людей, ламаються стереотипи, спостерігається палке прагнення до свободи вибору способу життя, вираження власної ідентичності, що подекуди суперечить загальноприйнятим нормам та принципам соціуму і часом викликає несприйняття та навіть засудження. Тож, перед світовою спільнотою постав виклик формування толерантності у різних сферах взаємодії, зокрема, й у гендерній.

Декларація принципів толерантності ЮНЕСКО визначає толерантність як "повагу, сприйняття та розуміння багатого різноманіття культур нашого світу, форм самовираження та самовиявлення людської особистості" і називає її "єдністю у різноманітті" [5]. При цьому, вона зовсім не означає відмову від власних переконань та обов'язкове прийняття чужих, йдеться про індивідуальність, що знаходить свій прояв у зовнішньому вигляді, поведінці та мові зокрема. Відповідно, гендерно-толерантною (гендерно-нейтральною/-чутливою) є мова, яка уникає будь-яких упереджень щодо певної статі та/або гендеру [3].

Результати проведеного дослідження демонструють, що в ряді мов, зокрема, китайській та перській, іменники або ж не мають роду, або ж володіють вбудованою гендерно нейтральною формою для позначення людей. Однак в мовах, граматика яких традиційно базується на виключно чоловічих чи жіночих варіантах, спостерігається ряд тенденцій, що є відповіддю на вимоги